

48-ма сесія Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО у Пусані: ключові рішення для України та світу

5.8.2026 - | Ministerstvo kultury ta informpolityky

У місті Пусан (Республіка Корея) завершилася 48-ма сесія Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Під час засідань Комітет розглянув стан збереження об'єктів всесвітньої спадщини, нові номінації, питання міжнародної допомоги, реагування на наслідки збройних конфліктів і надзвичайних ситуацій, а також подальший розвиток механізмів Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини.

Одним із ключових рішень сесії для України стало внесення об'єкта «Стародавнє місто Херсонес Таврійський та його хора» до Списку всесвітньої спадщини, що перебуває під загрозою.

«Результати 48-ї сесії показують, що Список всесвітньої спадщини продовжує розширюватися, але одночасно зростає і кількість об'єктів, які потребують термінового міжнародного захисту. Для України важливо не лише забезпечувати представлення нашої спадщини у механізмах ЮНЕСКО, а й домагатися, щоб міжнародна система належно реагувала на окупацію, збройні напади та втрату державою доступу до власних об'єктів. Рішення щодо Херсонеса є результатом системної роботи України та чітко засвідчує: зміна автентичності, незаконні роботи та масштабне будівництво на окупованій території не можуть залишатися поза міжнародною оцінкою», — зазначив Перший заступник Міністра культури України Іван Вербицький, який очолив українську делегацію у Пусані.

Комітет залишив у Списку всесвітньої спадщини під загрозою об'єкти у Києві, Львові та Одесі.

У рішенні щодо Одеси висловлено крайнє занепокоєння наслідками російської агресії. Від початку повномасштабного вторгнення в межах об'єкта пошкоджено понад 60 пам'яток культурної спадщини. Комітет повторно закликав російську федерацію утримуватися від будь-яких дій, які можуть прямо чи опосередковано завдати шкоди об'єктам всесвітньої спадщини України.

Щодо Львова Комітет привітав проведення спільної реактивної моніторингової місії Центру всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та ICOMOS, яка має оцінити стан збереження об'єкта, фактори впливу та систему управління, а також сприяти підготовці бажаного стану збереження і коригувальних заходів.

Крім того, Комітет схвалив надання Україні міжнародної допомоги в розмірі 77 тисяч доларів США для розроблення Плану управління об'єктом «Львів — ансамбль історичного центру» у частині збереження та управління ризиками.

Важливим системним результатом сесії стало продовження роботи над питанням, яке Україна порушила під час попередньої сесії Комітету. Йдеться про випадки, коли об'єкти всесвітньої спадщини зазнають загроз не через дії або бездіяльність держави-учасниці, а внаслідок збройних конфліктів, окупації, природних катастроф чи інших надзвичайних обставин, що перебувають поза її контролем.

Комітет підтвердив актуальність цієї роботи та продовжив реалізацію відповідного рішення.

Під час 48-ї сесії Комітет не підтримав участь як спостерігачів двох російських організацій — RAIPON (Російської асоціації корінних нечисленних народів Півночі) та Expert Council on Protected Areas. Це рішення стало важливим сигналом щодо необхідності збереження незалежного та професійного характеру роботи органів Конвенції про всесвітню спадщину й засвідчило підтримку державами-членами підходу, спрямованого на недопущення використання міжнародних механізмів ЮНЕСКО для просування політичних наративів і легітимізації дій держави-агресора.

48-ма сесія Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО підтвердила, що система всесвітньої спадщини продовжує адаптуватися до викликів сучасності — збройних конфліктів, окупації, кліматичних загроз, незаконного обігу культурних цінностей та необхідності збереження пам'яті про події, які формують світову історію.

Для України сесія стала не лише важливим етапом у просуванні національних інтересів у сфері охорони культурної спадщини, а й підтвердженням того, що міжнародні механізми здатні реагувати на виклики війни, фіксувати загрози для спадщини на окупованих територіях, залучати міжнародну підтримку та формувати нові підходи до захисту культурних цінностей в умовах збройних конфліктів.

Рішення щодо Херсонеса Таврійського, продовження роботи над питанням загроз, що виникають поза контролем держави, підтримка українських об'єктів всесвітньої спадщини та схвалення міжнародної допомоги для Львова демонструють, що Україна залишається активним учасником формування міжнародного порядку денного у сфері охорони культурної спадщини та послідовно використовує механізми ЮНЕСКО для захисту своєї культурної спадщини в умовах війни.

<https://mincult.gov.ua/news/48-ma-sesiya-komitetu-vsesvitnoyi-spadshhyny-yunesko-u-pusani-klyucho-vi-rishennya-dlya-ukrayiny-ta-svitu>